

Raporti monitorues i keqinformimit për muajin janar

2023

Shkurt 2023

Action for
Democratic Society
hibrid.info

Raporti monitorues i keqinformimit për muajin janar

Publikues: ADS/hibrid.info

Prishtinë, shkurt 2023

© Të gjitha të drejtat janë të rezervuara nga ADS/hibrid.info. Të drejtat e pronës intelektuale mbrohen me Ligjin Nr. 04/L-065 për të Drejtat e Autorit dhe të Drejtat e Përafërta dhe me Ligjin Nr. 05/L-047 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit Nr.04/L-065 për të Drejtat e Autorit dhe të Drejtat e Përafërta.

Asnjë pjesë e këtij botimi nuk mund të riprodhohet, të ruhet në sisteme elektronike apo të bartet, në çfarëdo forme apo me çfarëdo mjeti, qoftë mekanik, me fotokopje, incizim apo në mënyra të tjera, pa lejen paraprake me shkrim të botuesit

Ky raport është publikuar nga Action for Democratic Society (ADS) në kuadër të projektit “Promovimi i gazetarisë objektive dhe lufta kundër dezinformimit”, që mbështetet nga National Endowment for Democracy (NED).

Përbajtja e dokumentit është përgjegjësi e ADS-së dhe në asnjë mënyrë nuk mund të konsiderohet se pasqyron qëndrimin e NED-it.

Projketi financohet nga:

Projekti realizohet nga:

Përbajtja

Kategoritë vlerësuuese të këqinformimit

Temat e përdorura për krijimin dhe shpërndarjen e përbajtjeve këqinformuese

Llojet e fushave tematike

Llojet e publikuesve

Klassifikimi i mediave në aspektin gjeografik

Figurat dhë Institucionet më të përfolura

01. 02. 03. 04. 05. 06.

Hyrje

Ky raport përbledhës dhe përshkrues, i pari i këtij lloji në Kosovë deri më tash, pasqyron gjendjen e informimit (keqinformimit) gjatë muajit janar 2023, bazuar në të dhënrat e siguruara nga platforma për kontroll të fakteve – hibrid.info. Formati i këtij raporti është monitorues dhe paraqet gjendjen për një periudhë njëmuore, ndërsa ky është raporti i shtatë mujor i publikuar deri më tash.

Ky raport është i ideuar nga platforma për kontroll të fakteve hibrid.info, pjesë e OJQ-së kosovare “Action for Democratic Society” (ADS) dhe mbështetë nga fondacioni amerikan “National Endowment for Democracy” (NED) në kuadër të projektit “Promovimi i Gazetarisë Objektive dhe Luftimit të Dezinformatës”.

Në kuadër të raportit jepet një pasqyrë për formën e informimit mediatik me ngjarjet për dhe rreth Kosovës. Në vazhdën e këtij raporti paraqiten disa figura (grafika) të dala nga baza e të dhënavë të hibrid.info e ndarë përmes disa kategorive të vlerësimit që janë pjesë e metodologjisë për kontroll të fakteve të kësaj platforme.

Raporti trajton 5 kategori krahasuese të të dhënavë, duke synuar të jep një sqarim më objektiv të gjendjes së informimit dhe për të shpjeguar tendencat e keqinformimit për këtë periudhë monitoruese.

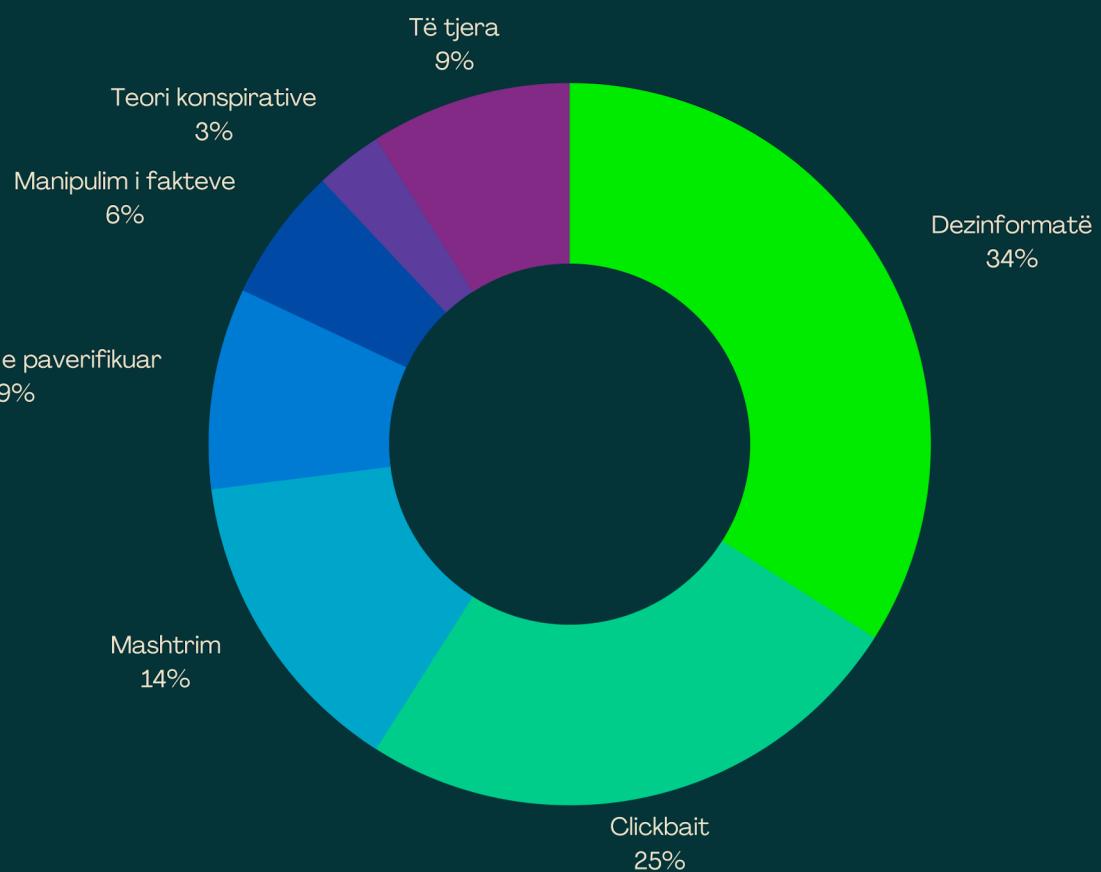
Kategoritë monitoruese janë:

- Vlerësimet e artikujve keqinformuese
- Temat e përdorura për krijimin dhe shpërndarjen e përbajtjeve keqinformuese
- Institucionet dhe personat e përfolur në artikuj keqinformues
- Llojet e mediave që kanë krijuar e shpërndarë përbajtje keqinformuese
- Hapësira gjeografike e mediave që kanë krijuar e shpërndarë përbajtje keqinformuese

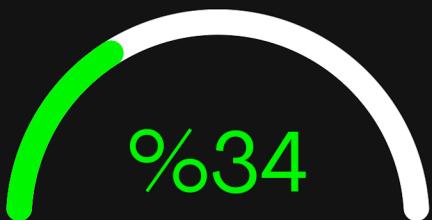
Përbajta e trajtuar nga hulumtuesit e hibrid.info e që ka shërbyer për ndërtimin e këtij raporti është kryesisht ajo e publikuar në gjuhën shqipe dhe serbe.

Kategoritë vlerësuuese të keqinformimit

KATEGORITË KRYESORE
Këtu janë renditur kategoritë kryesore sipas kategorive vlerësuuese

Në bazë të aktivitetave monitoruese gjatë muajit janar 2023, ngjashëm si me muajin paraprak (dhjetor 2022), numri më i madh i publikimeve keqinformuese janë vlerësuar si “Dezinformatë” me 34% dhe “Clickbait” me 25%, e cila pasohet nga keqinformimet në kategorinë “Mashtrim” me 14%.

34% e artikujve keqinformues kanë marrë vlerësimin “Dezinformatë”.

1.1

Analizë e llojeve të vlerësimeve

01. Dezinformatë

Artikujt me përmbajtje keqinformuese në këtë kategori janë publikuar kryesisht ato të fushës së politikës dhe sigurisë, por edhe artikuj që kanë trajtuar çështjet sociale, sportin dhe motin në Kosovë. Në artikujt e publikuar, në kuadër të këtyre fushave, kanë mbizotëruar temat e marrëdhënieve mes Kosovës e Serbisë, veriu i Kosovës, keqinformime lidhur me komunitetin serb në Kosovë, përfutbollistët kosovarë që luajnë në ligat evropiane të futbollit, mundësinë e vërvshimeve etj. Shumica dërrmuese e artikujve keqinformues të vlerësuar si dezinformatë janë publikuar nga portale të dyshimta dhe vetëm një pjesë e vogël e tyre nga media reale.

03. Mashtrim

Edhe në këtë kategori numri më i madh i publikimeve është në fushën sociale dhe të shpalljeve, si keqinformime përfndihmë financiare përfshërim, lidhje dashurie, lojë shpërblyese, fotografi të montuara dhe përvërvshimet në vend. Publikimet e kësaj kategorie janë publikuar kryesisht nga portale të dyshimta.

05. Manipulim i faktave

Gjatë këtij muaji monitorues, vërehet se mediat në gjuhën serbe kanë shpërndarë më së shumti artikuj të vlerësuar si manipulim i faktave, kryesisht në fushën politike dhe të sigurisë. Ato kanë publikuar përmbajtje keqinformuese përfshiun e Kosovës, komunitat me shumicë serbe, keqinterpretimë lidhur me ligjshmërinë e shpalljes së pavarësisë së Kosovës, si dhe përfutbollistët shqiptarë në ekipin kombëtar të Zvicrës.

Artikuj të tjera me përmbajtje keqinformuese janë vlerësuar në kategoritë "Lajm i rremë", "Gabim", "Satirë", si dhe nga kombinimi i vlerësimeve "Clickbait / Mashtrim" dhe "Dezinformatë / Përmbajtje e paverifikuar". Artikujt në kuadër të këtyre kategorive i përkasin çështje sociale dhe motit në Kosovë.

02. Clickbait

Monitorimi përfkëtuar muaj (janar 2023) tregon se publikimet e vlerësuara në këtë kategori janë në fushën sociale dhe të kronikës së zezë, përderisa kishte dukshëm më pak keqinformime në fushën politike e të sigurisë në krahasim me dezinformatat. Në artikujt keqinformues të kësaj kategorie janë trajtuar ndihmat sociale, mbështetja financiare, keqinformime përfshikuese e vrasje të ndryshme, vërvshimet në Kosovë etj. Pothuajse të gjithë artikujt në kategorinë clickbait janë publikuar nga mediat kosovare.

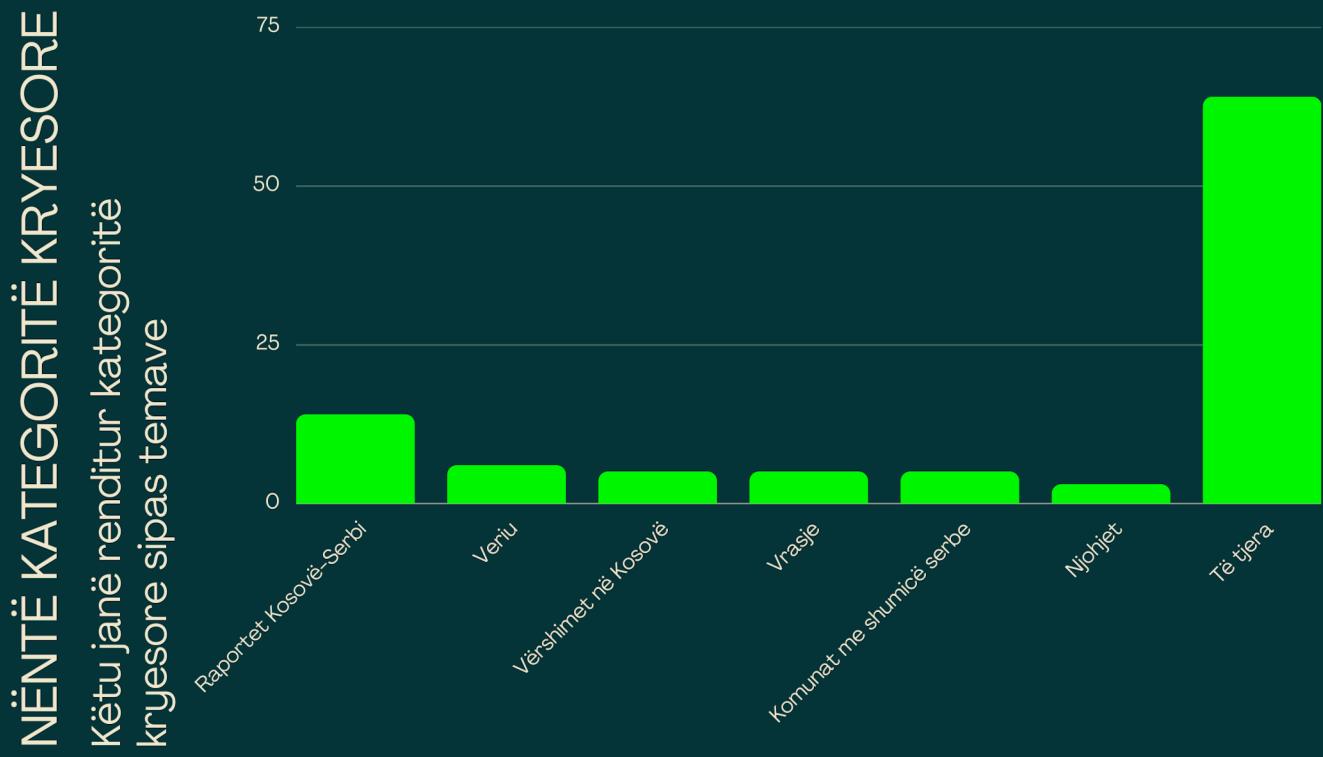
04. Përmbajtje e pa verifikuar

Artikujt me përmbajtje keqinformuese të publikuara në këtë kategori janë në fushën politike. Pretendimet ishin ato tërheqjen e njohjeve të Kosovës, shtrembërimet e faktave përfshirë disa zhvillime në komunitat me shumicë serbe dhe përfshirjet Kosovë-Serbi. Shpërndarja e këtyre artikujve është bërë nga disa media në gjuhën serbe dhe portale të dyshimta.

06. Teori konspirative

Artikujt e publikuar në këtë kategori kanë qenë të paktë në numër përgjatë muajit janar 2023 dhe trajtoninë çështje politike e të kuriozitetave, si marrëdhëniet Kosovë-Serbi dhe publikimi i një videoje konspirative në rrjetet sociale përfshirjet e emrit "Pepsi". Këta artikujt janë shpërndarë nga mediat serbe dhe portale të dyshimta.

Temat e përdorura për krijimin dhe shpërndarjen e përbajtjeve keqinformuese

Ngjashëm si në muajt paraprak, edhe matjet gjatë këtij muaji (janar 2023) dëshmojnë se temat politike dhe të sigurisë, si marrëdhëniet ndërmjet Kosovës e Serbisë dhe veriu i Kosovës kanë qenë temat kryesore mbi të cilat mediat reale (kryesisht ato në gjuhën serbe) dhe portaflet e dyshimta kanë shpërndarë artikuj me përbajtje keqinformuese. Shumica e artikujve të tillë ishin publikuar nga mediat në gjuhën serbe të cilat pretendonin pa fakte e me përbajtje të paverifikuar, se kryeministri Kurti ka kërkuar rritjen e forcave të KFOR-it gjerman kundër komunitetit serb, se ka plane për shuarjen e Kishës Ortodokse në Kosovë, se Kosova dëshiron të nis luftë në muajin mars etj. Artikuj të tillë keqinformues nga mediat serbe janë shtuar në masë të madhe muajve të fundit, duke marrë parasysh zhvillimet rreth dialogut Kosovë-Serbi dhe dinamikën e re në dialog nga ndërmjetësit evropianë dhe amerikanë për arritjen e një marrëveshje mes të dyja vendeve, e njohur ndryshe si plani franko-gjerman. Përveç mediave në gjuhën serbe, edhe portale të dyshimta kanë shpërndarë artikuj keqinformues lidhur me marrëdhëniet e Kosovës me Serbinë.

Po ashtu, gjatë këtij muaji janë shpërndarë artikuj edhe për tema të tjera lidhur me vërvshimet në Kosovë, komunitat me shumicë serbe në Kosovë, keqinformime për tërheqjen e njohjeve të Kosovës, vrasje etj.

%42

42% e temave kryesore kanë qenë për raportet Kosovë-Serbi, veriun e Kosovës, vërvshimet në Kosovë, vrasje, komunitat me shumicë serbe, njohjet etj.

2.1

Temat e përdorura për krijimin dhe shpërndarjen e përmbajtjeve keqinformuese / sipas javëve

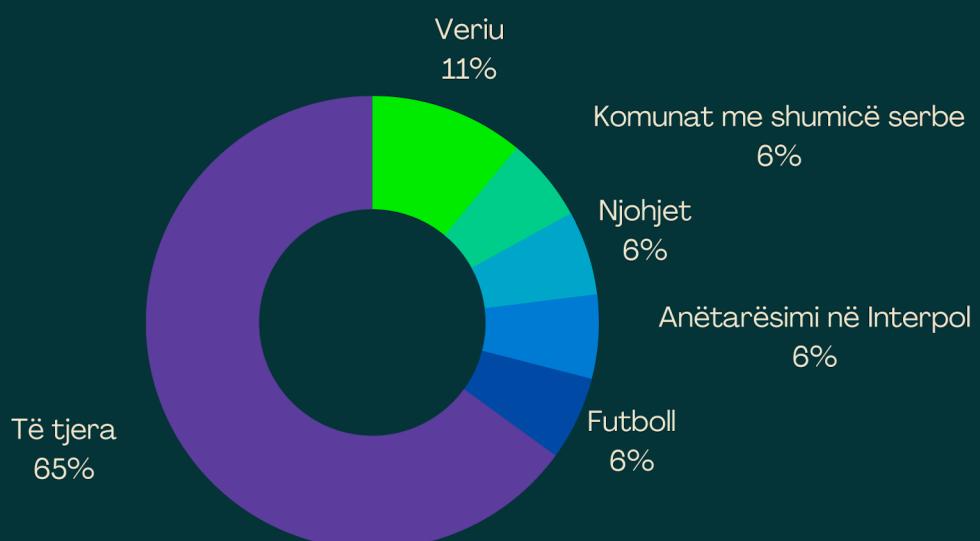
KATEGORITË KRYESORE
Këtu janë renditur kategoritë kryesore sipas temave, gjatë javës së parë të janarit

KATEGORITË KRYESORE
Këtu janë renditur kategoritë kryesore sipas temave, gjatë javës së dytë të janarit

Java e parë e janarit

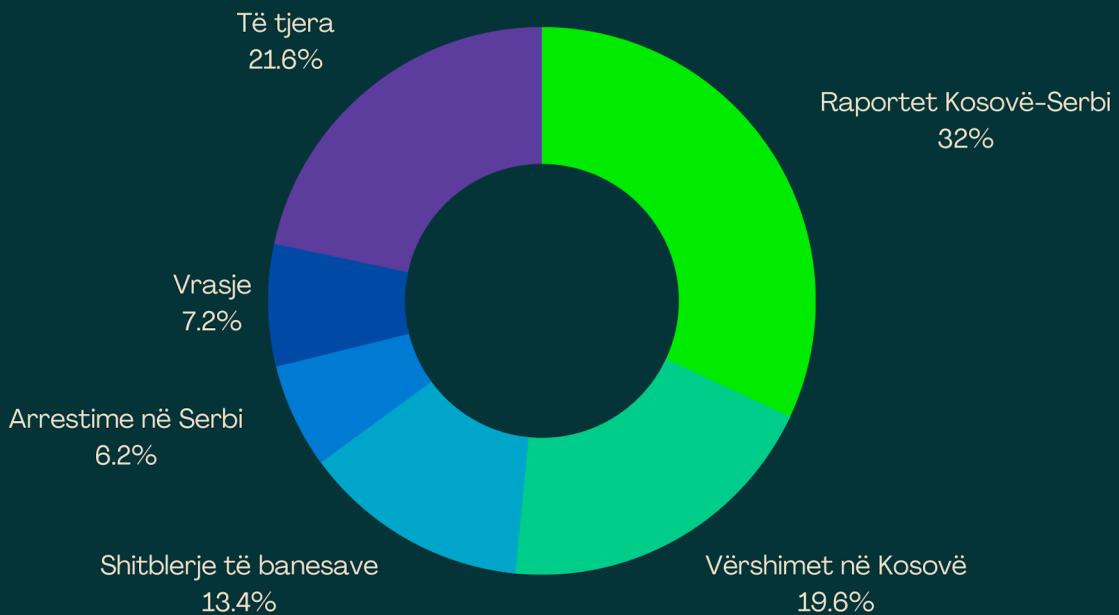

Java e dytë e janarit

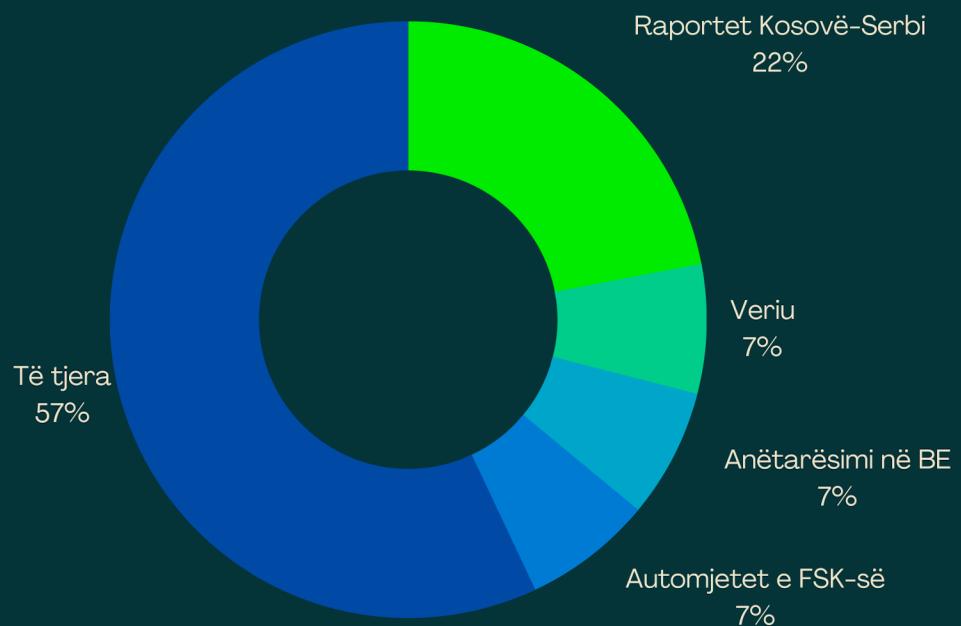
Java e tretë e janarit

KATEGORITË KRYESORE
Këtu janë renditur kategoritë kryesore sipas temave, gjatë javës së tretë të janarit

Java e katërt e janarit

KATEGORITË KRYESORE
Këtu janë renditur kategoritë kryesore sipas temave, gjatë javës së katërt të janarit

Temat më të trajtuara gjatë janarit, sipas javëve

Analizë e kontolleve të fakteve sipas temave

2.2

Matjet gjatë monitorimit për këtë periudhë njëmujore tregojnë se çështjet politike dhe të sigurisë kanë mbizotëruar pashmangshëm mbi temat tjera, si pasojë e zhvillimeve më dinamike kohëve të fundit në marrëdhëniet mes Kosovës e Serbisë në ndërlidhje me dialogun e lehtësuar nga BE-ja mes të dyja shteteve. Në këtë drejtim, temat mbi të cilat më së shumti janë shpërndarë artikuj me përbajtje keqinformuese nga mediat reale dhe portalet e dyshimta kanë qenë për raportet Kosovë-Serbi dhe veriun e Kosovës. Megjithatë, edhe artikujt që trajtonin tema të tjera ishin në fokus të keqinformimit, siç janë vërshimet në Kosovë për shkak të kushteve të motit dhe raportime keqinformuese për disa vrasje, për të cilat nuk bëhej e qartë se ku kishin ndodhur.

Në vijim pasqyrohen përbledhtazi katër temat kryesore të trajtuara nga mediat e ndryshme, në kuadër të monitorimit më i madhi nga “hibrid.info” përmes metodologjisë së kontrollit të fakteve.

01. Raportet Kosovë-Serbi

Artikujt me përbajtje keqinformuese për këtë temë janë vlerësuar në kategoritë e dezinformatës, përbajtjes së paverifikuar, teorisë konspirative dhe clickbait, të shpërndara kryesisht nga mediat në gjuhën serbe dhe portalet e dyshimta. Përmes këtyre artikujve keqinformues dhe pa mbështetje në fakte pretendohet se rrahja e një qytetari serb në Kllokot ka ndodhur për motive etnike, se kryeministri Kurti dëshiron të nis një luftë në veri të Kosovës kundër komunitetit serb dhe tema tjera të ngjashme, duke shtrembëruar faktet.

03. Vërshimet në Kosovë

Gjatë muajit janar, disa prej qyteteve në Kosovë ishin vërvshuar si pasojë e reshjeve të shiut, duke shkaktuar dëme të konsiderueshme materiale dhe në këtë rast kjo temë ishte në fokusin e mediave të Kosovës. Megjithatë, disa artikuj me përbajtje keqinformuese, të publikuara në mediat sociale, kishin publikuar pamje të vërvshimeve gjatë vitit 2022 duke pretenduar se kanë ndodhur në muajin janar (2023), si dhe kishin shpërndare lajme të rreme dhe mashtruese se Prevalla dhe lokacione të tjera në Kosovë ishin vërvshuar nga uji.

02. Veriu

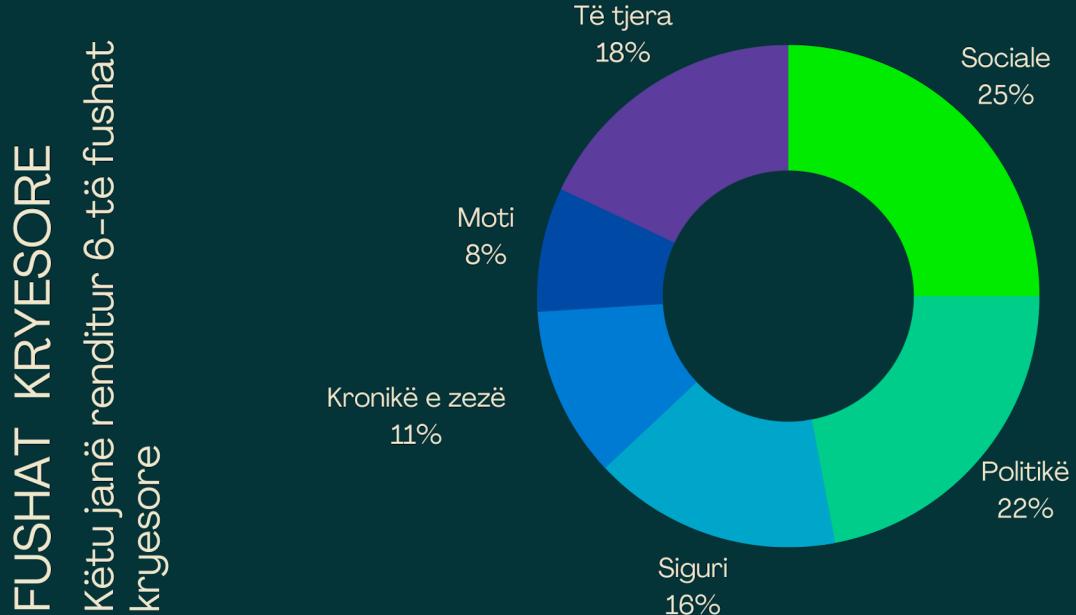
Në krahasim me muajin paraprak (dhjetor 2022), artikujt keqinformues për veriun e Kosovës, gjatë muajit janar 2023, kanë qenë shumë më të paktë në numër, megjithatë, ndonëse në sasi më të vogë, mediat (qoftë ato reale apo të dyshimta) kanë vazhduar të shpërndajnë artikuj me përbajtje keqinformuese për zhvillimet në veri të vendit. Këta artikuj janë vlerësuar si dezinformatë, manipulim i fakteve dhe clickbait, të publikuara nga media vendore, ato në gjuhën serbe dhe portale të dyshimta, të cilat kanë trajtuar kryesisht çështje të sigurisë për dhe rrëth veriut të Kosovës.

04. Vrasje

Mediat vendore kanë raportuar për disa vrasje gjatë këtij muaji monitorues që janë vlerësuar në kategorinë clickbait. Në titujt e këtyre mediave nuk bëhet e qartë vendndodhja e ngjarjeve të raportuara si vrasje, ndërsa kjo ishte shpjeguar vetëm në përbajtje, ku thuhej së bëhet fjalë për vrasje të ndodhura jashtë Kosovës. Marrë parasysh se këta artikuj keqinformues ishin publikuar nga një portal lajmësh i regjistruar në Kosovë, artikuj me përbajtje të tillë mund t'i dezinformojë lexuesit se ngjarja ka ndodhur në Kosovë.

Llojet e fushave

Sa i përket fushave në të cilat janë publikuar artikujt keqinformues, nga monitorimi për muajin janar 2023, kuptohet se numri më i madh publikimeve janë shpërndarë në fushën sociale me 25%, e cila pasohet nga artikujt me përmbajtje politike prej 22% dhe fusha e sigurisë me 16%. Në krahasim me muajin paraprak (dhjetor 2022), kur artikujt në fushën e sigurisë kishin mbizotëruar, këtë muaj çështjet sociale kanë qenë trajtimi kryesor nga mediat në raportimet e tyre me përmbajtje keqinformuese.

Publikimet me tematikë sociale janë shpërndarë kryesisht nga portale të dyshimta dhe media sociale, ndërsa në numër më të vogël edhe nga disa media kosovare. Artikujt në kuadër të kësaj fushe janë vlerësuar sipas kategorive të ndryshme si, clickbait, dezinformatë, gabim, satirë etj. Këto publikime kanë trajtuar tema të ndryshme duke shfrytëzuar lajme të vjetra me pretendimin se janë aktuale, si keqinformime për ndarje të parave për pensionistët, kërkesa për mbështetje financiare për shërim, mbështetje në formë financiare për sektorin privat, se Gjykata ka vendosur për shtrenjtimin e rrymës, si dhe artikuj të tjera me përmbajtje sociale, për lidhje dashurie etj.

Lidhur me artikujt keqinformues në fushën politike dhe të sigurisë, ato kanë trajtuar kryesisht çështje politike lidhur me marrëdhëniet ndërmjet Kosovës dhe Serbisë, zhvillimet e sigurisë në veriun e Kosovës dhe komunat me shumicë serbe ne vend. Shumica e këtyre artikujve janë publikuar nga mediat në gjuhën serbe në pretendimet e tyre të pasakta dhe të pabazuara në fakte sa i përket komunitetit serb në Kosovë, për dëbim të serbëve nga Kosova, për tërheqje të njojheve të Kosovës, për sulme të institucioneve kosovare kundër komunitetit serb dhe duke riprodhuar lajme të vjetra për situatën në veri të vendit me pretendimin se kanë ndodhur gjatë muajit janar etj.

%90

90% e përmbajtjeve keqinformuese ndërlidhen me fushat sociale, politike, sigurinë, kronikën e zezë, motin dhe sportin.

Llojet e publikuesve

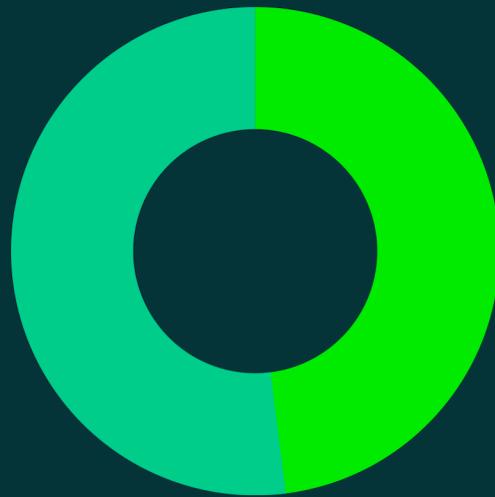
Risia e këtij raporti monitorues është se, për dallim prej muajve paraprak, këtë muaj (janar 2023), portalet e dyshimta kanë krijuar dhe publikuar më së shumti artikuj keqinformues prej 52%, ndërsa mediat reale 48%.

DALLIMI NË PËRQINDJE NË MES
TË PORTALEVE TË DYSHIMTA
DHE ATYRE REALE

Portale të dyshimta
52%

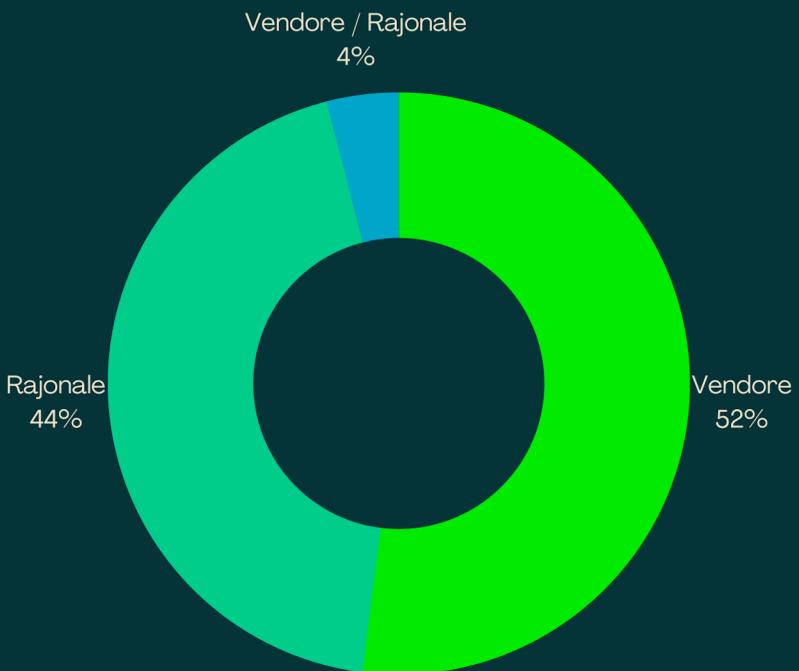
Media Reale
48%

52% e krijuesve dhe publikuesve të përmbajtjes keqinformuese janë portalet e dyshimta.

Klasifikimi i mediave në aspektin gjeografik

PERQINDJA E MEDIAVE SIPAS VENDIT TË ORIGINËS

Kjo matje tregon vetëm mediat reale që kanë krijuar dhe shpërndarë përmbajtje keqinformuese, duke i kategorizuar ato sipas vendit (shtetit) ku janë të regjistruesi si entitete.

Kategorizimi i mediave në aspektin gjeografik është bërë sipas kësaj metode: mediat vendore të regjistruesi në Kosovë, mediat rajonale, mediat ndërkombëtare dhe mediat që menaxhohen nga aktivistë të diasporës, por që kanë përmbajtje në gjuhën shqipe rreth zhvillimeve në Kosovë.

Sipas të dhënave monitoruese për muajin janar 2023, mediat në Kosovë kanë krijuar e shpërndarë më së shumti përmbajtje keqinformuese prej 52%, pasuar nga mediat në rajon (44%), prej të cilave të gjitha janë serbe, si dhe publikimet nga kombinimi i mediave vendore/rajionale në numër shumë më të vogël (4%).

Gjatë këtij muaji nuk vërehet se mediat në gjuhën shqipe të diasporës dhe mediat ndërkombëtare të kenë shpërndarë lajme keqinformuese rreth Kosovës.

Për portalet e dyshimta mungojnë informacione për vendin e origjinës dhe nuk dihet nëse janë të regjistruesi apo jo si entitete, prandaj ato nuk janë përfshirë në këtë matje.

Analiza e artikujve të kësaj kategorie

Në këtë seksion analizohen artikujt keqinformues të publikuar në media, në varësi të vendit ku ato operojnë dhe ku janë të regjistruara si entitete juridike. Në vijim është përshkrimi i ndërlidhjes së tyre mes kategorizimeve dhe domethënia e tyre.

01. Mediat vendore

Mediat vendore kanë publikuar artikuj keqinformues që kanë marrë më së shumti vlerësime clickbait, pasuar nga dezinformatë dhe gabim në përqindje më të vogël. Fokusi i mediave kosovare për këtë muaj ka qenë në raportime për kronikën e zezë, çështje sociale, shëndetësi dhe përmotin, ndërsa nuk ka pas raportime në fushën politike dhe vetëm një artikull ishte në atë të sigurisë.

02. Mediat rajonale

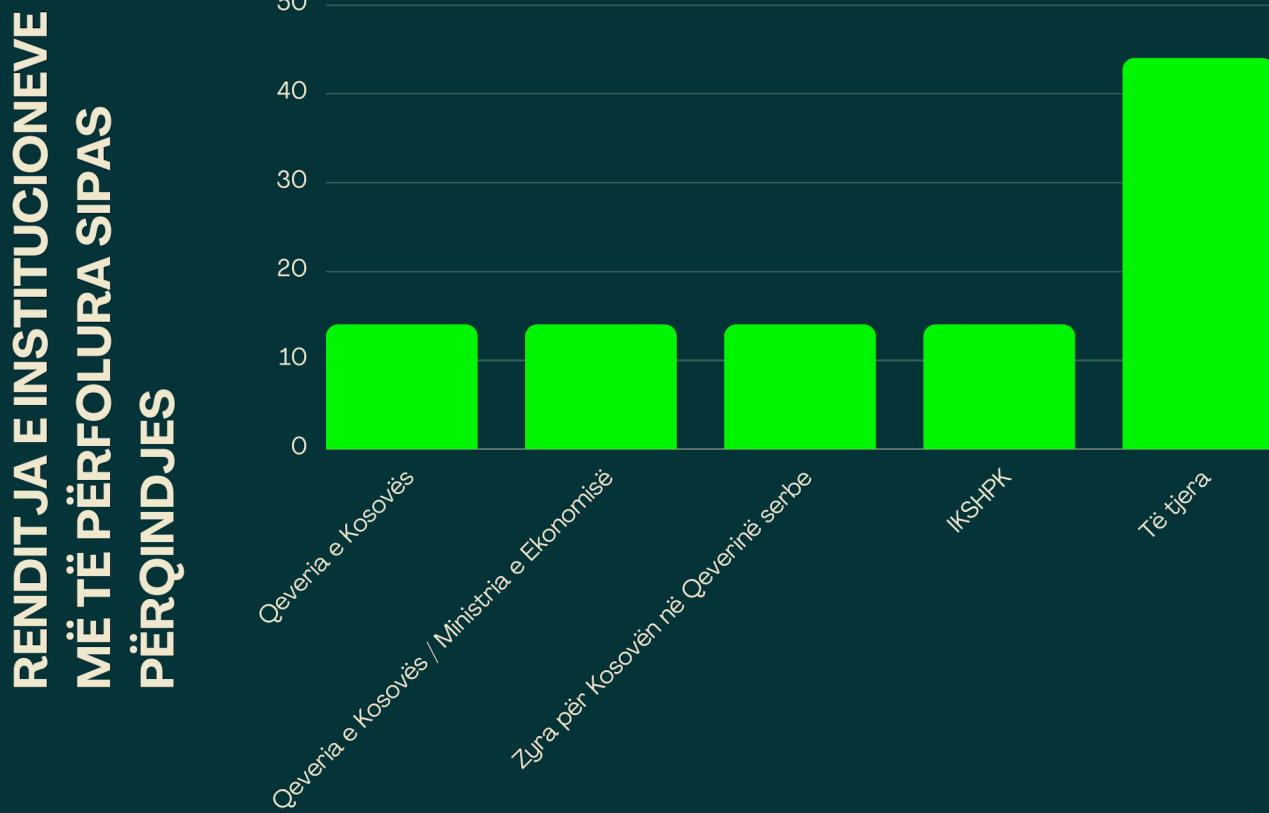
Për këtë periudhë raportuese të gjitha mediat rajonale që kanë krijuar përmbajtje keqinformuese për dhe rrëth Kosovës kanë qenë mediat në gjuhën serbe. Publikimet e tyre janë vlerësuar në kategoritë e manipulimit të fakteve, përmbajtjes së paverifikuar, dezinformatës dhe teorisë konspirative në fushën politike dhe të sigurisë për veriun e Kosovës, komunitet me shumicë serbe dhe raportet mes Kosovës dhe Serbisë.

03. Mediat vendore / rajonale

Gjatë muajit janar 2023, vetëm një artikull keqinformues është publikuar nga kombinimi i mediave vendore / rajonale, të cilat keqinformuan se një qytetar i komunitetit serb në Klokot është rrahuar për motive etnike nga një grup shqiptarësh gjatë festës së Krishtlindjeve. Ky pretendim i pavërtetë, i ngritur nga Zyra për Kosovën në Qeverinë serbe, ishte raportuar nga mediat e Serbisë dhe mediat në gjuhën serbe që operojnë në Kosovë.

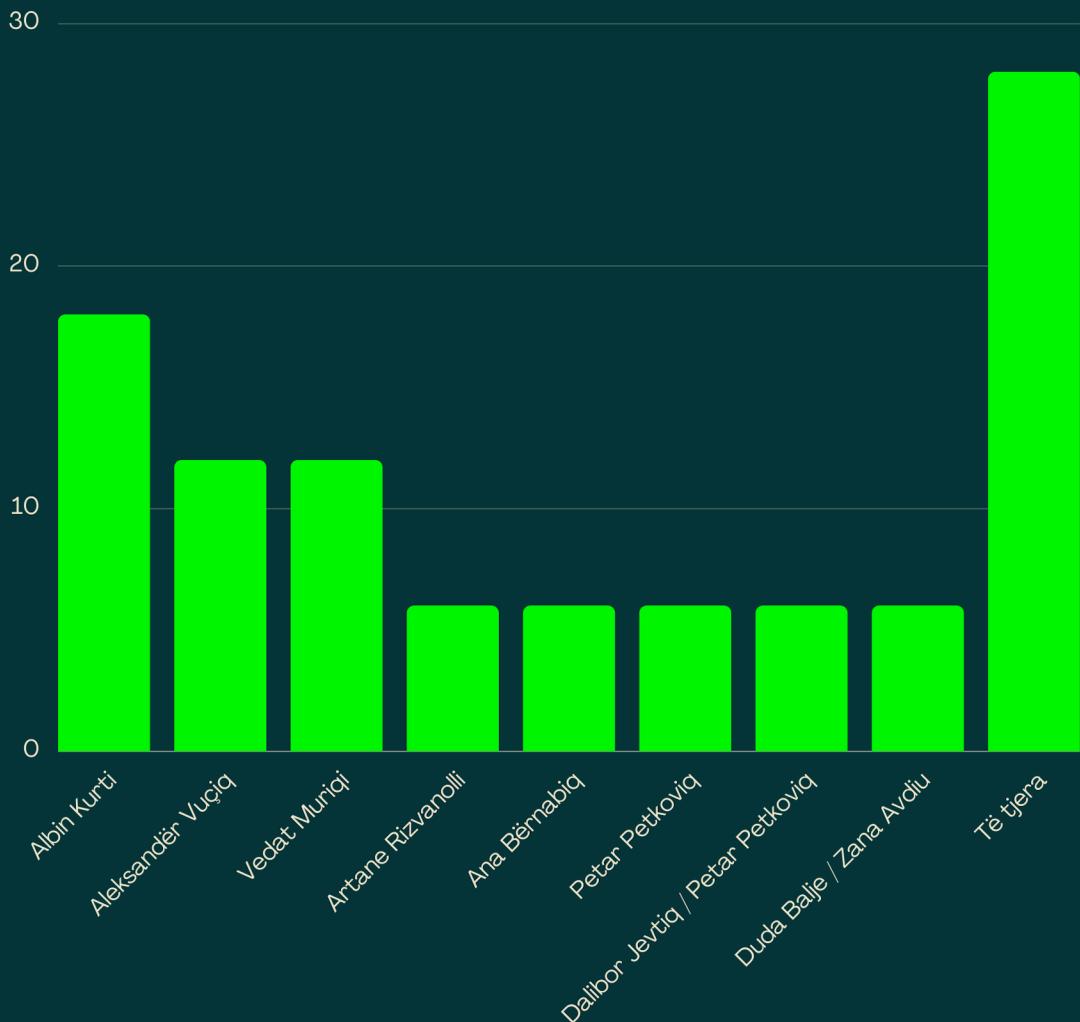
Figurat dhe institucionet më të përfolura

Kjo matje pasqyron të dhënrat se cilat kanë qenë institucionet dhe personalitetet (figura publike e politike) më të përfolura në bazë të monitorimit të artikujve me përbajtje keqinformuese.

Prej institucioneve më të përfolura ka qenë Qeveria e Kosovës lidhur me keqinformimet përmes prodhimit dhe shpërndarjes së lajmeve të vjetra për ndarjen e 100 eurove për pensionistët. Institucioni tjetër i përfolur ishte Zyra për Kosovën në Qeverinë e Serbisë, duke cituar deklarata të kreut të kësaj zyre, Petar Petkoviq, i cili keqinterpretroi ligjshmërinë e shpalljes së pavarësisë nga aspekti i të drejtës ndërkombëtare. Mediat që kanë përfolur këto institucione në artikujt keqinformues ishin portale të dyshimta dhe mediat në gjuhën serbe. Institucion tjetër i përfolur është edhe Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës (IKSHPK) për bartjen e maskave në ambiente të mbyllura si masë mbrojtëse kundër virusit COVID-19.

RENDITJA E PERSONAVE MË TË PËRFOLUR SIPAS PËRQINDJES

Edhe për këtë periudhë njëmujore, mediat kanë përfolur më së shumti kryeministrin e Kosovës, Albin Kurti, për tema politike dhe të sigurisë, siç janë ato për veriun e vendit dhe marrëdhënet Kosovë-Serbi. Këto publikime keqinformuese janë shpërndarë nga portale të dyshimta dhe mediat në gjuhën serbe, të cilat pretendojnë pa burime të konfirmuara e duke manipuluar faktet, se Kurti ka kërkuar rritjen e numrit të forcate të KFOR-it gjerman kundër komunitetit serb dhe se dëshiron të fillojë luftë në mars të vitit 2023, në veriun e Kosovës, me qëllim të provokimit të një konflikti më të gjerë.

Personalitete të tjera të përfolura ishin presidenti serb, Aleksandër Vuçiq, ministrja e Ekonomisë, Artane Rizvanoli, futbollisti kosovar, Vedat Muriqi dhe politikanë të tjerë të Serbisë.

Metodologjia

Për hartimin e këtij raporti monitorues janë përdorur metodat kuantitative dhe ato kualitative.

Sa i përket metodave kuantitative, fillimisht është krijuar baza e të dhënave nga ADS/hibrid.info me qëllim të zbërthimit dhe analizimit të detajuar të trendëve të keqinformimit. Përmes kësaj baze të të dhënave, e cila mirëmbahet dhe përditësohet në bazë të rregullta ditore nga stafi i ADS/hibrid.info, monitorohen rregullisht artikujt me përmbajtje keqinformuese.

Kjo nënkupton se të gjitha artikujt e publikuar në platformën hibrid.info vendosen në bazën e të dhënave dhe kjo e fundit shërben ndër burimet kryesore për përgatitjen e raportit monitorues. Për më tepër, metodologjia e përdorur për analizimin e të dhënave të paraqitura në raportin monitorues bën të mundur filtrimin e të dhënave në baza ditore, javore e mujore dhe atë në formë kryesisht kuantitative për të kuptuar më qartë fenomenin e keqinformimit të atyre artikujve të analizuar për këtë periudhë monitoruese njëmujore sipas kategorive e vlerësimeve të ndryshme.

Krahas kësaj, një burim tjeter i rëndësishëm për këtë raport është metodologjia e ADS/hibrid.info (e publikuar në faqen e hibrid.info) për luftën kundër dezinformatës dhe lajmeve të rreme. Metodologjia, e cila është e bazuar para së gjithash në metodat kualitative, është hartuar nga stafi profesional i ADS/hibrid.info dhe është në harmoni me standardet më të larta ndërkombëtare për kontroll të fakteve, gjegjësisht sipas udhëzimeve të Rrjetit Ndërkombëtar për Kontroll të Fakteve (IFCN). ADS/hibrid.info është anëtarë me të drejta të plota në këtë mekanizëm ndërkombëtar - IFCN.

KKy raport monitorues përfshin periudhën nga 1 deri më 31 janar 2023.

Ky raport i shkurtër monitorues paraqet një pasqyrë të gjendjes njëmujore të informimit (keqinformimit) gjatë muajit janar 2023, nga të dhënat e platformës për kontroll të fakteve – hibrid.info.

Matjet nga monitorimi për muajin janar 2023 kanë vënë në dukje se mediat kanë shpërndarë më së shumti artikuj keqinformues që kanë marrë vlerësimë dezinformatë me 34%, e cila pasohet nga kategoria clickbait me 25% dhe publikime të vlerësuara si mashtrim me 14%. Publikimet e vlerësuara në kategorinë “Dezinformatë” kanë trajtuar më së shumti tema politike dhe të sigurisë, por edhe çështjet sociale, sportin dhe motin në Kosovë, duke vënë theksin tek marrëdhëniet mes Kosovës e Serbisë, veriu i Kosovës dhe keqinformime lidhur me komunitetin serb në Kosovë, të publikuara kryesisht nga portale të dyshimta dhe shumë më pak nga media reale. Në kategorinë “Clickbait” janë shpërndarë artikuj keqinformues nga mediat e Kosovës, në fushën sociale dhe të kronikës së zezë, në të cilat trajtohen ndihmat sociale, mbështetja financiare, keqinformime për vdekje e vrasje të ndryshme, vërvshimet në Kosovë etj. Ndërkaq, vlerësimë në kategorinë “Mashtrim” kanë marrë publikimet në fushën sociale dhe të shpalljeve të ndryshme me qëllime mashtruese, të publikuara kryesisht nga portale të dyshimta.

Temat që më së shumti janë përdorur nga mediat për krijim dhe shpërndarje të përbajtjeve keqinformuese janë marrëdhëniet e Kosovës me Serbinë, veriu i Kosovës, vërvshimet në Kosovë gjatë muajit janar, për disa vrasje që kanë ndodhur jashtë Kosovës me pretendimin se kishin ndodhur brenda vendit, komunat me shumicë serbe etj. Publikime të tillë janë shpërndarë nga portale të dyshimta dhe media vendore dhe rajonale, ku prej këtyre të fundit të gjitha kanë qenë në gjuhën serbe. Analizimi i të dhënavë mbi baza javore tregon se, gjatë javës së parë të janarit, temat kryesore ishin futbollistët kosovarë, vdekje dhe vrasje me 13% secila prej tyre, pasuar nga raportet Kosovë-Serbi dhe veriu i Kosovës me 6% secila prej atyre po ashtu; në javën e dytë të janarit kanë mbizotëruar temat politike, si veriu i Kosovës me 11% dhe komunat me shumicë serbe 6%; gjatë javës së tretë të janarit kishte më së shumti publikime keqinformuese për raportet Kosovë-Serbi me 31% dhe për vërvshimet në Kosovë me 19%; edhe në javën e fundit të muajit janar 2023, temat politike kanë zënë vendin kryesor, siç janë marrëdhëniet ndërmjet Kosovës dhe Serbisë me 22%, veriu i Kosovës dhe anëtarësimi në BE me 7% secila prej tyre. Ndërkaq, numri më i madh i publikimeve janë shpërndarë në fushën sociale me 25%, e cila pasohet nga artikujt me përbajtje politike prej 22% dhe fusha e sigurisë me 16%.

Në krahasim me muajt paraprak monitorues, gjatë muajit janar 2023, portalet e dyshimta kanë publikuar më së shumti artikuj keqinformues prej 52% kundrejt mediave reale prej 48%. Prej mediave reale, portalet vendore kanë publikuar më së shumti artikuj me 52%, pasuar nga mediat rajonale, ku të gjitha prej tyre janë serbe me 44% dhe nga kombinimi i mediave vendore / rajonale janë publikuar 4% e publikimeve. Mediat vendore kanë shpërndarë më së shumti artikuj që janë vlerësuar si clickbait për kronikën e zezë, çështje sociale, shëndetësi dhe përmotin, derisa nuk kanë pas raportime në fushën politike. Ndërsa, mediat rajonale, gjegjësisht ato serbe, kanë krijuar përbajtje keqinformuese rreth Kosovës në kategoritë e manipulimit të faktave, përbajtjes së paverifikuar, dezinformatës dhe teorisë konspirative për veriun e Kosovës, komunat me shumicë serbe dhe raportet mes Kosovës dhe Serbisë.

Institucioni më i përfolur nga mediat, në raportimet e tyre keqinformuese gjatë muajit janar 2023, është Qeveria e Kosovës për çështje socio-ekonomike, e cila pasohet nga Instituti Kombëtar i Shëndetësisë Publike të Kosovës dhe nga Zyra për Kosovën në Qeverinë serbe. Prej personaliteteve, më i përfoluri edhe këtë muaj është kryeministri Albin Kurti për tema politike dhe të sigurisë, të shpërndara nga portale të dyshimta dhe mediat në gjuhën serbe.

HIBRID.INFO